

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Znjebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

— Sserbske njedźelske lopjeno. —

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščjezni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

13. njedźela po šwjatej Trojizy.

Romst. 7, 18—25.

Ja hubjeny čłowjek, ščtó čze mje wumóž?

Rajka škóřžba! Rajke žaloscjenje! Rajke praschenje!
Haj, to najnusnišče praschenje twojeje dusche, twojeho žy-
leho žiwjenja. A tole praschenje čzemy džěnša tudy a
hewak wšchudžom a kóždy čzaš wopomnicž, so bychmy tež
to jenicžke wotmolwjense na to namakali, šlyšcheli a šo
jeho do wšcheje wěcznosće wješelili.

Bóšnaj šo šam! Tole napišmo stejese š wulkimi
pišmitami wysche wrotow stareho póhanskeho templa š na-
pominanju ja kóždeho. Bóšnaj šo šam! to stej što-
krócznje pišane w knižy žiwjenja w šłowach a stawišnach,
we wobrašach a pschirunanjach, w šhutnych hroženjach a
hnadypólnych šlubjenjach. Čzehodla? Dofelž čłowjek
š wjetšcha wšcho druhe widži a jašnje póšnawa, jeno niz
šwój hrěch. A tola płaczi a wostanje wěrnó: „woni šu
wšchitzy hrěšchnizy“; kóždy a kóžda dyrbi š hłubiny šo
š Bohu wolacž „ja šhudy hubjeny hrěšchny čłowjek!“
Derje temu, kiž tak šo š šwojemu Bohu a Šbóžnikej
wróćzi kaž šhubjeny šyn do nanoweho doma. Ale kaž
wjele je šhornych, kotliž šwojeje šhorosće njeshaju, š pra-
wemu lěkarjej w prawym čzašu njehdu a jeli šnadž
ššóncznje w najwjetšchim štrasche pschindu, šrudny rošbud
šlyšcha: Še pošdže, pschepošdže! A kaž wjele je hrěšchnikow,
kotliž w Šaraonowym štwjerdnjenju wutrobny a š Šeroda-

šchowym šašlepjenjom šwój hrěch njepóšnawaju, haj šamo
š farisejskeje hordosčzu psched Bohom a čłowjekami šo
šwojich dobrych počinkow abo šwojeje dobreje wutrobny
hordža a šhwala. Njesapomń nihdy, luby ššchěšcijano,
tamne šłowo Bože: „hdyž šu šo ja mudrych měli, šu
woni blašni ščinjeni“ a tamne druhe: „ponižnym dawta
Bóh hnadu“. Šedžbuj na japosčtoła Šawoła šameho;
ššepny, šamoprawy, hordny farisejski šhodžese a nadumasche
šo š hroženjom a š mudrowanjom pschecziwo Šnjesowemu
ššadlesčku, dónž w Damaskuš wot teho Šnjesa pschewi-
njeny w šwonkeje ššeposčzi, ale w šnutškonym šwětkym
widženju póšna a wušna: we mni ničžo dobrego njehdyli;
ja hubjeny čłowjek! Ššlyšchče: Nicžo dobrego! Šacž
runje šo š Bohu modlesche, Bože šłowo šej wušozny wa-
žese, po pišmitu šakonia šhodžese. Ščtko dyrbesche
špóšnacž, šo to dobre njebě wot njeho, ale jenicžzy wot
Boha šameho. Ja hubjeny čłowjek! Tole špóšnacže bě
špocžatk wobroczenja tuteho Božeho wotrocžka a kóždeho
druheho, kiž čze ššóncznje ššewacž a wušacž: „Ja šym
psches Šhryšta škwawne rany šon prawy šažožł namakal.“

Ale to je halle špocžatk noweho žiwjenja a hdyž
čłowjek šsprawnje wušnawa: „ja hubjeny čłowjek“, šsprawnje
šo prascha: „ščtó čze mje wumóž?“ tam šo horze bědženje
a ššlyne wojowanje šapocžnje. Ššwědomnje je wozucžilo
a jeho hłóš čžeri do wóžny š hrěchom. Ščtož přjedy
wutrobje bě wješele, je jej nětko hrosnosć, čzemuž přjedy
lubuščł rěšasche, je nětko pschecziwnit a njepšcheczel. Šo
je hobršte bědženje a wojowanje š wulkim próžowanjom a

poszejenjom. Wo tym swjaty Pawol wě powjedacž se słowami: „ja sym čelny, pod hrěch pschedaty; pschetož sčtož činju, to ja njewěm, ale sčtož hidžu, to ja činju!“ Stunje tosame pač dyrbi kóždy saczucž a nashonicž, kotrehož je Boža hnada a šmilnosč wjedła k nowemu žiwjenju. Rač rady chzyl Boha wysche wscheho lubowacž a šwojeho bližšeho jako šam šo a pschezo sašo dyrbi i lubosčžu šwěta a i hrěschnej šebičnosčžu wojowacž; kač rady chzyl čizte a pózčiwne žiwjenje wjesčž, ale bohuzel šle požadanje w myšlach a we wutrobje šo pošajuje; kač rady chzyl se šprawnej hidu šo wschemu hrěchej wotryjeknyč a i nastročženjom čuje, šo hrěch w nim bydli, šo njecha dacž wuhnacž a wuforjeničž. Račke wojowanje pod Pawołowym hešlom: „ja hubjeny čłowjek!“ abo pod Lutherowym: „o mój hrěch, mój wulki wulki hrěch!“ praj, luby čitarjo, to je Boža šrudoba, wo kotrejž drugi list na Korinthiškich praji, šo wona nacžini k šbóžnosčži želenje, wo kotrejž nikomu žel njeje. Talc šrudoba wuhadža se špóšnacža, šo šwojeho hrěcha dla šy šhubjeny a šatamany, a šo niz ty šam i twojeho hrěcha tebe wumóz njemóžesch, aniz žyl šwět tebi pomhacž njemóže. To je, sčtož we wschědnym žiwjenju mjenujemy „bankrott“ stareho čłowjeka, pad wscheho teho, sčtož šmy šami šebi natwarili. Wschitko šo roštorha, wschitko šo rošlama, wschitko šo šhubi a šahinje, na čož běchmy přjedy šo špuschčželi. O, tajke Damaskušowe hodžiny šu žalóšnje čžežke a njewuprajomnje šrudžaze; te šo jeno psches mój Božu a šwjateho Ducha w Šhryštušu Šesufu pschewinycž hodža. Sčto čže mje wumóz? Tole praščenje wjedže k špóšnacžu dospólneje šlabosčže a njemožy čłowškeje wutrobje.

Džakowano Bohu, šo to pač pošlednje šlowo njeje, hewač bychmy šawutlili a kónž wšali we wschej šwojej šlabosčži a hubjenosčži. Bóh pač nochze šmjercž hrěschnika, ale čže, šo by šo wobrocžil a živy byl. Sčtož čłowjek njemóže, to Bóh dokonja psches hnadu. Šeho Duch naš wučži: Ša wěrju wodawanje hrěchow; jeho šlowo nam pošajuje Šesom Šhryšta, kiž je pschischoł, hrěschnikow šbóžnych čžiwicž; haj, našch Šbóžnik šam je študžen pschecžiwowšchej njeczistosčži, študžen, i kotrejež čžerpamy hnadu, žiwjenje a mēr w Bosh. Talc je našch Šnjes šwojeho Pawoła, šwjateho Augustina, našcheho Luthera a sčto wě kač wjele druhich wobhnadženych wutrobom nješl a wjedl, kotrež wschitke špěwaju: Bohu budž džak psches našcheho Šnjesa Šesom Šhryšta. Niz wschač takle, jako bychmy žyle šwjecži byli, ša kotrychž i žyla žadyn hrěch wjazy a žana možnota hrěschicž wjazy njeje, — to je štraschna bludna wučžba a wulke mylenje, psched kotrymž chzyl našch Šnjes naš wschitkich hnadnje wobarnowacž — ale pschi wschitkim nadběhowanju šleho njepšchecžela wěrjazy šchescžijan wě: Šhryštuš je živy we mni. Wón drje wschědnje wojuje i hrěchom, ale tole wojowanje wjedže k škónčžnemu šbóžnemu dohcžžu; wot Šhryštuša šapschijaty honi ša tym, šo by jo šapschijač. Psches hnadu šbóžny! Šlaj, luby bratšje, luba šotra, to je pučž wobrocžjenja, pučž noweho žiwjenja: Šeho špocžatk je wulke nastročženje w jašnym špóšnacžu hrěcha; potom pschěndžesch psches wulku štyšnosčž, šrudobu a bolosčž, hdyž wojuješch i duchom pschecžiwow čželku šwěru a kručže; ale kónž tuteho bědženja je wulki mēr a šbóžne wješeke, hdyž we wěrje tu prawdosčž šapschimnjesch, kotraž psched Bohom placži, a jako wobhnadženy hrěschnik i Božej mozu w nowym žiwjenju šhodžišch.

Sčto móže čłowjek k wumóženju šwojeje dusche

dacž? To jenicžke prawe a šrudne wotmolwojenje je: Nicžo njemóže dacž; pschetož wón je wšcho šhubil a nima nicžo. Ale halleluja! jedyn drugi je hižom wschitko ša wumóženje twojeje a mojeje dusche dač: Šesuf Šhryštuš. Ša džakuju šo Bohu psches Šesom Šhryšta, našcheho Šnjesa! To je to jenicžke wotmolwojenje w njebjěsch a na šemi, hdyž šhudy hrěschnik šo prašča: „sčto čže, sčto móže mje wumóz?“ Našchi štari mējachu wěrne rjane pschisšlowo: Ty njemóžesch nicžo čžinicž ša šwoje wumóženje, ale ty móžesch wjele čžinicž ša šwojeho Wumóžnika! To wopomny šwěru! Pošwjecžmy jako šnadny džak našchemu Wumóžnikej čželo a duschu a sčtož šmy a mamy. Šroschmy šwjateho Ducha, šo by naš roššwěczil, šo bychmy wschón šwój brach a hrěch pošnawšchi we pošucže a wěrje šhwatali k našchemu Šbóžnikej. Duscha, pytaj Šesufa, wschitko druge njepomha! Njecžakaj i tym a njekomdž šo! Dženš je džent twojeho šboža! Boža hnada wodž naš tač psches tole žiwjenje do tamneje wěčnosčže, šo psched trónom jehnjecža wěčnje špěwacž móhli: Ša džakuju šo Bohu, psches Šesom Šhryšta, našcheho Šnjesa!

Šamjen.

W. w N.

We wójskej nusy.

Šsalm 50, 15.: „Wolaj šo še mni w čžaku teje nusy, dha čžu ja čže wumóz a ty dyrbišch mje šhwalicž.“

Šlób: Dusche pschecželo —.

Nětko nusy čžak
W domach pyta naš;
Bóh Šnjes i njebjěš i prutom šchwika,
Šotryž nošy ša hrěschnika,
Šo by žyrkej šchtrěl.
Šluny i njeje wěl.

Wójna mladženzow
Šrjecž nam wša se žnijow.
O te wobohe našche džěčži,
Sčto te šhonja nětk na šwěčži!
A jich nan a macž
Dyrbjeschtaj je dacž.

Šsmjercž, ty ryla šy
Šlowe kěchowy —
Šitwišcžža te krawne města,
Šdžez jim wjele šmjercž bē wěsta.
Šsu dha byle hdy
Šajke kěchowy?

Wschitzy w hromadži
Šeža w šwojej kwi.
Šo tawšyntach nětk tam klaja,
Šotpocžink šwój čžichi maja.
Šo wschěm bědženju
Šjech tam šmērom špu!

Šolnych bolosčžow
Šeži wjele štow.
Šazarety žyle kraje,
O sčto došč tu nusu šnaje?
Šopomni, wutroba,
Šute čžerpjenja!

Rnježe Božo, sčto
Kaže nětko ho?
„Ke mni wolaj w časju nush,
Čzinicz nochzu ho či zush!“
Eswěrnj Božo, ham
Tak by kasał nam.

Duž nětł wolamy,
Wjelež jich tu hmy:
Nasche hrěchi wodaj, Božo,
Pławimj ach i płaczom ložo!
Płomjo hněwa haš,
Pšchestań schwikacž naš!

Daj nam sašo měr,
Wbjnu wotecžěr!
Pšćel i nush wumoženje,
Naschich proštwow wuštyščenje
Jesom Khrystuša,
Tvojoh' Ešyna, dla!

Schłodu narunaj,
Rotruž njeke kraj!
Eranjenych chžyl wulětowacž,
Nanej, macžeri jich sčhowacž!
Dha cze khwalimj
Prawje i wutrobj.

Nasch lékař.

„Měr, měr, tak derje tym, kiž daloko, jako tym, kiž blisko bu, praji tón Rnješ, a sahoju jich.“ Jes. 57 19. „A kotřiž ho jeho dótkachu, či buchu wustrowjeni.“ Marka 6, 56. My wšchitzy sahojenja potrebamy. Esu rany, kotřez njesamóže žane čłowiske wócžto widžecž a žana čłowiska ruka sahojicž — rany tyšchnoscze, hrěcha, schłodowanja, wobschudny, rostacž — kiž bu jeno temu jenemu snate a kotřez móže jenicžy wón ham hojicž. Kajsu radošč by to dženz a w njeju sbudžilo, bychu-li ho wšchitzy w dušchi ranjeni jeho tak swólnje dótkali, kaž to tamna byla čzinjesche, kiž jemu na pobrjosty Genezarethského jěsora plědowasche a kotřiž buchu „wustrowjeni.“

„Měr“ je tón dar, kotřyž wón poruča — „měr Boži.“ Boži měr! Stož myšle wofomik na to; tak spodžitny dyrbi Boži měr byč! Pšchi nim njeje žana šlaboscž, žane bludženje, žadny hrěch. Pšchi nim njeje žane stozženje nad sańdženoscžu, žana bojoscž pšched pšchichodom; tu njeju žane smylki a njehody wobžarowacž, žane strachi pšched njedostatkami, njeporadženymi planami a saměrami. Žana šmjercž naš njepšchewinj, žane čzěrpjenje njeplabi. Sańdženoscž, pšchitomnistwo abo pšchichod, minyly čas abo njesčoncžna wěcžnosč, žiwjenje abo šmjercž, nadžija abo strach, wichor abo mjelk — nicžo wo wšchěm tym a nicžo druhe w mjesach šwěta njesamóža měr teho sadžewacž, kiž ho ham Bóh měra mjenuje. A tónle měr móžemy my wobšedžicž. „Měr Boži wobarnuj wasche wutrobj a myšle.“ Žadny čłowiski měr, kiž ho pšches hamšnu bėdu dozpiwa, ale bójski měr — tón-šamy měr, kotřyž ma Bóh ham. Jesuž je jón kóždemu wot naš se šwojej wujednatškej šmjercžu blisko pšchinješk, a wón ho we ewangeliju Božeho šmiljenja a wodawazeje hnady tak połnje poruča wšchěm, kiž bu w bliskocži a w dalinje, so nicčo prajicž njemože: Tónle měr sa mnje njeje!

Tón Rnješ ma džělbracze a šobuželnosč sa wšchěch a čže kóždu swólniwu dušchu pod trošchtowanja šwojeje hnady pšchinjesč.

Duby čžitarjo, šnajesč ty tuteho hojerja? Ešy tónle měr namakał? Wěšch i nashonjenja, so Jesuž njeje jeno wučer, ale je tež Ešbóžnik a lékař twojeje dušche? Ešy w tutej wurjadnej luboscži žiwj? Se cze wón i jany štažnja wušwobodžik? Seli temu tak njeje, dha cze w Khrysta mjenje prošču: Póji, „woptaj a hladaj, tak dobročiwj tón Rnješ je;“ póji a pruhuj jeho pošćicžowanje.

Ešy-li Jesuša pšchijał, widžišch pak ho pšches njewuložomne wobštejnoscze sadžewany a trjehja cze njesbožomne poděńženja, dha wšmi i ponižnosčju Bože domaphtanje na ho a wopomá, so njesčoncžna mudrosč a njewučeržpna luboscž tele njehody i twojemu lěpšchemu dopušćujujetej. Doměr ho we wšchěm Jesuše, a ty pšched tutym hnadnym stolom (Rómšk. 3, 25) wušchowanje pšched kóždym wichorom a tajki měr namakasch, kiž wšchitko pošćacze pšchěšaha. W tajlich časach čzěrpjenja a napinazeho wojowanja čže Jesuž tebi měr wěcžnosčje do dušche dacž; ty mašch špšnacž, tak wjele podžela tón Rnješ na tebi bjerje; ty dyrbišch bójšku bliskocž šacžuwacž, tak so Boža nowa nadžija twoje pošćurne woblicžo rosjašni a ty ho pšchěšwědčičich, so cze Bóh na wuškim pučžu horja do krašnosčje wjedže.

„Měr, měr, tak derje tym, kiž daloko, jako tym, kiž blisko bu, praji tón Rnješ, a sahoju jich.“

F.

Wizelin, japoschtol Šserbow.

Nasch šerbski lud njeje w starych časach tak mały był, kaž nětko; ale to bě wulki lud, kiž daloke krajiny wobšedžesche a pod móžnymi kralemi stejesche. Snate je, so je nasch šerbski lud i dalokeje Šsije hižom prijedy pjateho lěštotka pšchischoł a ho potom wokolo řetow Łobja a Sale, Wódry a Warty šahydlił. Žyła stara Pruska a Šaksta mješesche jeno šłowjanskich wobhydlerjow, teho runja nětčičich meklenburgški, holštajnski, anhaltški a thüringški kraj. Šajmóžnišche šłowjanske kralestwa bėchu pšchi morju. Tam bydlachu Wodrižoj a Wjeletoj, w hornjej Łužicy Wělcženjo a w delnjej Łužicy Łužicy Šserbjo.

Tu čžyčch nětko powjedacž, sčto je Šserbam, kiž pšchi morju bydlachu, ewangelijon pšchinješk. To bě, kaž šym horkach hižom pošpomnił, Wizelin. Wón bě ho w Šwerhamelnje w Šesfalškej wot čžepneju staršcheju wokolo lěta 1090 narodžik. Dolež pak jako mały hólž šwojeju staršcheju pšches šažnu šmjercž šhubi a ho jako šhuda šhrotka hubjenje žiwjesche, ho wěšta hrabina i Šberštajna nad nim šmili a da jeho wot šwojeho šaplona woczahnyčž. Wizelin derje wušnesche, ale dolež bě nėsčto nawušnył, šebi wjele na to wjedžiče a bu hordy; jeho wučer pak jeho i tym poniži, so jemu wšchelake prasčjenja pšchedpołož, na kotřez Wizelin jemu žaneho wotmolwenja dacž njemóžesche. To bě ho šjawnje štalo, a dolež ludžo to wjedžachu, hněwasche ho Wizelin tak na to, so se šylšami we woczomaj hrabinskij hrób wopušćezi a ho do Šaderborna na šchulu pėdo. Tam nětł i pošćacžu pšchidžze, so njeje hišćesze dawno tak wučeny, kaž bě šebi to myšlik; duž ho se wšchěj horliwoscžu prózowasche, so by to nawušnył, sčtož bě w mlódschich lětach šakombžik; a nětł i tajkej prózu wušnesche, so dyrbiachu jeho hušto wot wušnenja wotdžeržowacž.

Tak ho šta, so bě po krotkim časju tak wušotowany, so móžesche šebi jeho wučer jeho ša pomoznika wšacž, a bóršy bu Wizelin ša wučerja do Šrěmjenja (Bremen) powołany. Tu šebi luboscž aržybiskopa, kaž tež šnamjenitych duchownych dobu: jeno lěni a njerodni duchowni jeho wušćacž njemóžachu, dolež bě tak bohabožajny, šebi šamemu šurowy a njespróžniwy. Wizelin pėda, ho, dolež i tym, sčtož bě hacž dotal nawušnył, hišćesze i pošćojom njebė, do Šarisa, so by ho tam wuššpołnik, a wša šwojeho wučěbnika Ditmara šobu. Šako bě tš lěta w Šarisu pobyl, bu, do wótžneho kraja pšchisčeschi, wot aržybiskopa w Magde-

gurtu sa měšchnika wuřwjeczeny a powołany, póhanam ewangelijon předomacž.

Sako Wizelin šhoni, so je řebi řlowjanski wójwoda póhanskich Šserbow podczjřnył a by rady měl, hdy bychu řo řchesczijenjo řczinili, poda řo Wizelin ř Brěmjenskemu arzbiscopej Adalberomej a řjewi jemu, řo chze řo ř póhanskim Šserbam podacž, řo by jim ewangelijon předomal. Tón jemu to dowoli a jeho řa miřionara Šserbow postaji.

Wizelin řo hnydom ř dwěmaj měřchnikomaj do řerbskeho kraja poda a dosta wot wjerecha Hendricha niž jeno dowolnoscz w kraju předomacž, ale tež zyrkej w Lübeku, řo mohł tam Bože řkowo přchipowjedacž a Bože řklužby wotdžeržecž. Sako pał bórřy na to wójwoda řemrje a něřajři ropot w kraju nasta, bě Wizelin nuřowany, kraj na řhwilu wopuřchecžicž; duž řo w řalderje (— to bě wjere na řolštajnskich mjesach) řařnydli, hdyž řo chzřychu ludžo radži řchesczijanřkeho duchowneho měcz.

Tu bě řhudy, džiwı, přches wójny řapuřczeny kraj, ludžo běchu drje řchecženi, ale polni póhanskich přchiwěřkow a njewědomni. Wón řebi bórřy luboscz ludži dobu; woni radži na njeho pořklučachu, hdyž jim wo nařchim Šbóžniku předomawře a wo řbóžnosczı wěczneho řiwjenja; duž tež řo jich wjele wobroczi, czinjachu polutu, a jeho předomanje bu wřchudžom ř lubosczu přchijate. Wón wucžesche we wřchěch zyrkwjach, přtařche lud na prawy puč přchıwjescz, jednasche řch, řiž běchu řo řwadžili, wuřorjeni póhansřwo, řkasy řwjecžata a póhanske wawřnje. řeho džělo bu tał wot wřchıřkich přchıpóřnate, řo řo wjele duchownych a řwěřnych ř nim řjednoczi, řiž potom ř nim a pod nim řhorřch wopřtowachu, řhudřch řiwjachu a řa bližičeho derjehicze řo řtarachu.

Sako w lěczę 1134 řhěžor Lothar do řolštajnskeje přchıřdže, da přchecžıwo džıwım póhanam řrób řegeburf a pódla tež zyrkej natwaricž; přchi řym přchepoda Wizelinej tež Lübelřku zyrkej a poruczi jemu, řo by Šřkowjanam ewangelijon předomal a potom, hdy by řo to řtalo, chzřřche jeho řa řıřkopa nad Šřlowjanami postajicž.

Duž řo něř ř Wizelin ře wřchę řwěřu na řwoje džělo poda a řačoži w řegeburfu a w Lübeku řchule řa miřionarow. Sako pał Lothar bórřy po řym czapřu řemrje a po jeho řmjerczi wójni ři njeměř wudřri, běchu póhanjo řaž džıwı; woni řchesczıřjanske zyrkwje a řchule řpalıchu a nuřowachu duchownych czěřacž.

Tał bě Wizelin řařo nuřowany, do řaldery dóněč a tam wostacž, ale tež tu jeho póhanjo na pokoj njewostajıchu. Tola buchu Šřkowjenjo ř nowa přchewıřjeni, řo mõžesche řo Wizelin řařo ř nim wrócicž. Tón řrócž bě ř nim jeho wucžobniř Ditmar, řiž bě řıžom řachantřki řnjes w Brěmjenu.

Wizelinej pał řo w řegeburfu njelubjesche, duž řwój řlósčtr druhđže řačoži. Tam řo něř wjele luda řřhadžowawře, a jako bě řas řkób w kraju, dostawachu ludžo w řlósčtrje pomoz a pódřeru.

Sako Hendrich Law, řařki wójwoda, oldenburgřki kraj Šřlowjanam řwa, bu Wizelin řa řıřkopa w Oldenburgu postajeny. Tala nowa czěřecž pał mějesche tež nowu wobczęžnoscz. Tola Wizelin wřcho řnjeře a řwěřu wokoło pučowawře, předomawře, wucžesche, napomıřawře a řrořchřowawře. Wjele ř njemu přchıřdže, řo bychu řo řchecžicž dali. řeho pólřednje lěta běchu czěřke řa njeho: Boža řucžka bě jeho řajala, řo řo ani řıbacž ani řěczecž njemóžesche. Tał ře pólřecžı lěta na řhoroložu ležal. řalle potom jeho Bóř tón řnjes — 12. dezembra 1154 — ře wřchęje přóžy a częřpjenja ř tuteho řwěřa wotwoła.

W horju.

Dionysius, řıřkop ř Alexandrije, wobředžbowawře řořdžěl mjes póhanami a řchesczıřjanami řa czapř móřa a pıřawře wo řym řlědo-

waze: „Tamny móř řdawře řo póhanam jako něřchto bjesnadžıřne; řy pał řpóřnachmy w nim přuhowanje. Wjereřhına nařchıř ř zřla žaneho řtracha njesnajesche; woni řo njes řobu wopřtowachu a wothladowachu řřhřřta dla a řwoje řıwjenje ř radosczu dachu. řařřřjo, wucžerjo a řıřkonajo wumrjechu ř wjereřlom řbóžnu marřarřřku řmjercž, tał řo póhanjo wumowachu: „řlejczę, řał řo czıře řchesczıřjenjo lubıřa!“ řřchetož pola nič wěřo řıřał řtejesche: „přchi wudřřjenju móřa woni řhorřch ležo wostajıchu a częřřnychu, a morwi wostachu njepohřřebani.“

řež džęřřa wopokajıře řo řchesczıřjansřka wěřa w domapřřtanju, tał derje w řczęřplıwosczı a řradowanju częřpřerjow, řaž we woporņıwej řwěřje wothladowawřch. řotom pał wosřewja řo tež to řchesczıřjanřwo, řotrež ma jeno mjeno a řdacžę. řpřřřana wěřa w řchıřžu czıřı řıřchczę přchęzo na řwěř řłubokı a jeho napřchecžıwoscz lemjařy řačřıřchczę. řał řteji ř nařchęj wěřu? ře wona tež w řymle wawřňju to dořhczę, řotraž ře řwěř přchewıřňka?

F.

Šřamomordarıřwo.

Š řetinje, řłowneho měřta Čzornohorř, řas pıřawřu: Šřamomordarıřwo řo na Čzornohorje jako najwřeřřcha bojařlıwoscz, řotřıž mõže muž wobęncž, wobřladıře a řazpıřwa. řa ludžaze pomnjecze njęje řebi řehodla tež řadřı wobřdler Čzornohorř řıwjenje řwał, a řdawře řo, jako by řřamomordarıřwo na Čzornohorje zřle wotemřęlo. řřchęd něřotřym czapřom pał řpřřa wěřřı řjesar, dořelž řo řwojıřch wěřıczelow wjařy wobřocž njemóžesche, řwojıřmu řıwjenju ř kulku řónz řczıřıcz. Šřamomordarıřki pospřř pał řo njerađži. řjesar bu do řchpıřtala donjereřny, hdyž jemu kulku wucžahňnychu a wón řwojıřmu wuřřowjenju napřchecžıwo řladawře. řo wřchęj Čzornohorje tónle podawł wulke řpódžıwanje wubudži.

řwěřch řıřřıřa řam do řchpıřřalnje řhwatařche a řranjeneho ř porokami pıřchęřřpa jeho bojařlıweho řřıřřka dla. řjesar wjereřha wo wodacžę přořchęřche a jemu wobřrucžesche, řo je řebi řwojıřeho řchpıřřneho czıřřka jara derje wěřomny. řle czıwılowanje wěřıczelow bęřche jeho njmale wo řořom přchıřnjęřlo a tał je wón we wokomıřku wrótņosczę řa řevolwřom přchıřnył.

řıřřıřa bu přchi pomjedanjı njesřožowneho wot řobuřelnosczę hnyř. Wón poruczi, řo bychu řo řjesarowı wěřıczeljo ř wjereřchowsřeje pólřadňıřy řpokojıřı, ř dobom pał njesřožowněmu přchıřřasa, po řwojıřm wuřřowjenju wjereřchowsřwo wopuřchczıcz a řwojıřu řanıbu we wukřaju potajıcz. řněřotřę dnı pólřđıřřcho wjereřch wulawř wosřewı, w řotřymž řęřawře: „Wřchıřřıřy czıřřanı, řotřıř řuku na řwoje řıwjenje řčoža abo tež jeno řpřřřařa, to řczıřıcz, dřřřbja řo řa bjesczęřňnyřch wumowacž a jıř chčęřa 24 řodžıř řjawņe na řchıřbjenzu powıřňnycz. řřchetož Čzornohorřza je njedostojņje, řebi řamowólņje řıwjenje rubıcz, nad řotřymž ma jęřıczřy Bóř řořřawacž a řotrež řmę řo jeno na řıřwıřchczę ř řařıřowanju wótczıřny wopřowacž.“

Wřchelake ř blıřka a ř daloka.

Š řrađđžan. W řchıřřıřnej zyrkwı řo, da-řı Bóř, jıřře řa dwę njedžęlı, to je 20. řeptembra, řařo řerbske řemřchęnje řwjeczi. Boža řklužba řo, řaž řewal, přchıřpok. 1/2 12 řodž. řapoczņnje a řmęje ř. řarař řomasřka ř řudęřtež předomanje, ř. řarař řandřıř ř řupoje řpřowjednu wucžbu.

— Bóř je ř nařchim wójřřom. řa wobęmaj řokřomaj, na narařřchıř řaž na wjereřřnyřm řıřwıřchczę je jemu řrařne dořhczę řpřořczıř. ře dořhczę pał řu dořhę ř řwıřu řřnyř nařchęho wótņneho kraja. Duž tež do něřotřeho doma řřudoba wo řmjerczi abo řranjenju jęřeho lubeho přchıřđže. řapıřřı řch, řotřıř řu padňřlı abo řranjeni abo tež wot njepřchecžęla jęczı, miřıřřřwo wuda a budža lubı Šserbjı, hdyž chzedža řo řa řymı řwojıřmı wobřonıcz, pola řwojıřch řnjęřow řarařjow do řch řapıřřow pohladacž mõž.

Porjedženka řřoch řıřřęřřkıřch zmyłkow w řyđžęřřıřm řıřřowanju: wuzkosęe, měřto řeřo dla tola a poyřka.